

Zelo poučen letak Kmečke zveze. Glavni odbor Kmečke zveze v Ljubljani je izdal v več tisoč izvodih poučen letak, ki daje podeželskim ljudem navodila za sedanje težke čase in bodri kmete, naj pomagajo drug drugemu. Skrbite, da bo letak romal od hiše do hiše in bo znal za njegovo vsebino vsak kmečki človek!

Obvezne sejske legitimacije. Banska uprava je uvedla 31. oktobra 1939 za sejmarje, trgovce in obrtnike sejske izkaznice, ki jih izdajajo prisilna združenja. Dne 6. junija 1940 je izdala banska uprava vsem okrajnim načelstvom okrožnico, v kateri opozarja, da se morajo vsi sejski upravičenci pozvati, da ne dopuščajo pristopa na sejmšče onim trgovcem in obrtnikom, ki se ne bi mogli izkazati z izvirnim obrtnim pooblastilom in sejsko izkaznico združenja.

Nov vodovod v gradnji. V št. Danijelu nad Prevaljami so začeli graditi nov vodovod, kojega stroški so predvideni na 52.000 din. Država bo prispevala 40.000 din, preostanek pa domačini.

S prepotrebnim delom bodo le začeli. Naš list se je pred nedavnim upravičeno pritoževal, da je državna cesta Maribor—Fram v tako razdrapanem stanju, da ne bodo mogli voziti po njej mariborski mestni avtobusi. Časopisna in druga dreganja ter pritožbe so pomagale in je popravilo te ceste sklenjeno. Z deli bodo pričeli prihodnji mesec. Sestavil se je poseben odbor, kateri bo vodil dela. Sedež odbora je v Mariboru. Vrhovno vodstvo gradnje bo imel načelnik gradbenega oddelka banske uprave g. inž. Rueh. Za odsek med Teznom in Framom je določen kredit 12.471.000 din, za tlakovanje ceste skozi Slov. Bistrico pa 1.133.000 din. Cesto bodo preuredili v 14 delovnih mesecih, pri čemer pa zimski meseci niso šteti. Cesta bo dograjena spomladi 1942.

Zanimiva statistika Slovenskega planinskega društva. Zadnjo soboto se je vršil v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani občni zbor Slov. planinskega društva. S tega zbora prihajemo zanimivo statistiko. SPD, ki deluje v obsegu dravske banovine, posedla 65 planinskih domov, koč in prenočevališč. Od teh je 35 skozi vse leto oskrbovanih, 22 samo v poletnem času, 8 pa je zavetišče, ki niso oskrbovana. V teh planinskih postojankah je za planince na razpolago 480 sob, 1118 postelj v sobah in 1005 skupnih ležišč. Planinske postojanke so lani imele 94.948 obiskovalcev, ki so se vpisali v vpisne knjige, medtem ko jih je bilo predlanskim 84.063 — torej za 10.885 manj. Te številke pa ne ustrezajo dejanskemu obisku, ker je brez dvoma vsaj 50 tisoč planincev, ki se ne vpišejo v knjige. Dobro razpredena propaganda je lani pridobila

Nizozemce, da so v večjih skupinah prišli v naše gore, izostali pa so Čehi zaradi nastalih razmer. V letošnji sezoni pa moramo računati skoraj izključno le na jugoslovanske goste v naših gorah. Premoženje SPD znaša 19 milijonov 160 tisoč din.

Radi prekoračenja protidraginskih ukrepov kaznovani. Iz zbruhom vojnih dogodkov je bila vlada prisiljena, da je izdala štiri protidraginske uredbe. Prva o zatiranju brezvestne špekulacije in draginje je izšla dne 26. septembra 1939. Druga uredba o kontroli ali nadzorstvu cen je bila izdana 16. februarja 1940. Sledila ji je nova 9. maja o izvršitvi kontrole cen in končno 18. maja uredba o prisilnem delu in pošiljanju špekulantov na prisilno bivanje. Po uradnih objavah v »Službenem listu kr. banske uprave« je bilo po protidraginskih ukrepih od septembra lani do 1. junija letos pravomočno kaznovanih 47 ljudi. Od teh je 25 trgovcev, 11 obrtnikov, 3 gostilničarji, 1 posestnik in 7 poslovodij raznih trgov in zadrug. Od vseh 47 kaznovanih je bilo 42 kaznovanih radi neoznačbe cen in samo pet radi navijanja cen. Od teh petih kaznovanih navijalcev cen sta dva peka, ena lastnica mlekarne, ena hišna posestnica in en trgovec s papirjem.

Sanatorij v Mariboru: Tyrševa ulica 19, tel. št. 23-58, je najmoderneje urejen za operacije. Enteroklinar za izpiranje debelega črevesa! Vodja specialist kirurg dr. Černič.

Požari

Radi udara strele je pogorela v Velikem Okiču v župniji Sv. Andraž v Haložah domačija posestnika Belšaku.

V Cirkovcah pri Pragerskem je udarila strela v Medvedovo hišo. Škoda znaša 30.000 din. Pri reševanju je dobil posestnik Anton Lorber tako hude opekline, da so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Okoli polnoči je nastal požar pri posestniku Zupančiču na Jančah v občini Trebeljevo na Kranjskem. Ogenj je vpepelil gospodarsko poslopje, iz katerega so komaj rešili živino. Zgorelo je več voz, mlatilnica in slamoreznica. Škoda cenijo na 25.000 din, zavarovalnina znaša le 10.000 din.

Pri Sv. Petru na Kronske gori je zanetil udar strele kozolec župnišča. Gašenje je bilo onemogočeno, ker je stal kozolec visoko v hribu.

Strela je zažgala v št. Janžu na Dravskem polju mlin posestnika Franca Brezovnika, Zgo-

Pri neredni stolici, napetosti črev zaradi zapke prav odlično odvaža naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaostanke prebave, nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

Reg. po mlin. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

relli so mlinski stroji ter streha. Škoda je velika, ker je bil mlin na novo urejen s turbinskim pogonom.

V Višnji vasi v celjski okolici je pogorelo 20.000 din vredno gospodarsko poslopje, last posestnika Goričarja.

V močno vetrovnem vremenu se je pojavil rdeči petelin v drvarnici posestnika Mojdrice v Bratonceh pri Murski Soboti. Ogenj se je hitro razširil na gospodarsko in stanovanjsko poslopje. Živino so rešili iz hlevov. Pogorelec je oškodovan za 80.000 din. Številni gasilci so zastavili z ročnimi brizgalnicami in z motorkami vse moči, da so ohranili sosedna s slamo krita poslopja, na katera je zanašal veter ogorke.

Zadnji petek v noči je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Antona Kukovca pri Sv. Marku nižje Ptuja. Ogenj se je naglo razširil na sosedno poslopje. Škoda je precejšnja in je le delno krita z zavarovalnino. Gasilci so preprečili z velikim naporom, da niso zgorele sosedna poslopja.

Kmetje, pozor pred goljufivimi kvartači! Sredi minulega tedna se je zgodil v Mariboru primer kvartopirske goljufije, ki naj bo v svarilo lahkovernim podeželanom in posebno še v sedanjih resnih časih, ko se klati po mestih vse polno delomržežev, ki prežijo na žrtve z dežele. Fotografija poklicnih kvartačev zgleda takole: Na Aleksandrovi cesti v Mariboru je ustavil neznanec posestnika Leopolda Pelca iz Središča ob Muri in mu začel pripovedovati o njegovem sinu, ki je na Hrvaškem nekje v službi. Ker so ga novice o sinu zanimala, je posestnik stopil z neznanecem v gostilno v Cvetlični ulici. Tam sta ju sprejela še dva druga moška, ki sta kvartala. Prisleda sta in na prigovarjanje je pričel staviti še Pelc. Prišlo je celo tako daleč, da je položil tisočdinarski bankovec na mizo. V tem trenutku pa so hazardisti pograbili denar in karte ter pobegnili. Pelc, ki je bil v Mariboru na sejmu, je oškodovan za 1200 din. Policija je držečem že na sledu. Pravijo, da so to poklicni kvartači, ki na podobne načine skubejo lahkoverne podeželane.

Tat oškodoval potnika za 1600 din. Trgovskemu potniku Maksu Podhostniku je ukradel nekdo iz veže Velike kavarne v Mariboru usnjat kovčeg, v katerem je hranil blago za obleko ter vzorce raznega blaga. Potnik je oškodovan za 1600 din.

Nasilen kolesni tat. Tomažu Ornaču, 29 letnemu delavcu na Pobrežju pri Mariboru, je skušal odpeljati neznanec kolo izpred gostilne. Ko je pa hotel Ornač tata prijeti, ga je tat zabodel z nožem v glavo. Obkranega Ornača so oddali v bolnišnico.

Hitro prijet zločinec. Zadnjič smo poročali, da se je zgodil v noči na 9. junij v Trbovljah roparski umor, ki je razburil prebivalstvo daleč naokrog. Smrtna žrtev tolovajskega zločina je postal nočni čuvaj konzuma Ignac Urh. Orožniki so imeli v rokah pravega zločinca 11. junija ob štirih zjutraj. Storilec je Viljem Gumo, Trboveljčan, star 22 let, brezposelni rudar, vojaški begunec, ki ima na vesti celo vrsto tatvin ter

bo drugače! Česar niste prostovoljno napravili, k temu vas bom prisilil.

Nataša je z ogorčenjem in bridkostjo v srcu poslušala Klavsove besede. Ko je utihnil, je odvrnila:

»Klavs, v bodoče delaj, kar hočeš, ker si ti gospodar, toda sedaj...«

Klavs je vstal. Nataša je utihnila in brez diha sledila vsaki njegovi kretnji, ker je čutila, da se v njen odigrava odločilna borba. Komisar je odšel k oknu. Nekaj časa je strmela v večerni mrak. Potem se je obrnil, pogledal Natašo in dejal:

»Edino, kar morem storiti, je to, da dovolim, da te tri talce zamenijo trije drugi. Toda prepričan sem, da v vasi ne boš našla takih ljudi, ker se smrti vsakdo boji.«

Nataša je nekaj časa molčala. Sklonila je glavo, kakor da bi razmišljala. Potem je pogledala Klavsa in mirno rekla:

»Klavs, za enega že imam namestnika.« Komisar jo je vprašujoče pogledal. Ona je mirno nadaljevala:

»Namesto Alekseja Andrejeva daj ustreliti — mene!« Klavs je ostrmel. Kaj takega ni pričakoval. Z negotovim glasom je odgovoril:

»Nataša, kaj si rekla? Ti si zadnja, ki bi te hotel videti na morišču!«

»Ne sprejmeš me za talca?«

»Ne!«

»Zakaj ne?«

»Ker — ker — ker si ženska!« je obotavljaje odgovoril.

Vzrok je bil drug, a tega ni hotel in mogel izdati. »Kot komisar moraš vedeti, da po sovjetskih zakonih ni razlike med moškim in žensko! Tvoj izgovor torej ne drži!«

V komisarjevi notranjosti se je spet začela borba. Da bi zakril svojo zmedo, je pogledal skozi okno. Čez čas je vprašal, ne da bi se obrnil:

»Ali res hočeš umreti?«

»Klavs, dosti zločinov si že izvršil, a najhujšega te hočem obvarovati; žrtvovala se bom, da ne boš postal ubijalec — lastnega očeta!«

Zadnje besede so bile tudi za Klavsovo pokvarjeno naravo grozne. Koža na hrbtu se mu je ježila. V opravičilo je z negotovim glasom odvrnil:

»Jaz sem samo en člen v službi nadčloveške sile, revolucije.«

»Sprejmeš me za talca?«

»Nočem te ovirati v tem, da pokažeš svoje junaštvo.« Potem ukaži, naj izpustijo Alekseja Andrejeva in zaprejo mene!«

V njenem glasu ni bilo niti najmanjšega znaka razburjenosti ali plašnosti.

»skoraj stot volne — to je tolikšno množino blaga, kolikor ga človek porabi komaj vse življenje. Zato je energična borba proti moljem več nego vredna svojega truda. Ta borba pa je v obliki lova na leteče živali le malo pomembna. V prvi vrsti gre za to, da uničimo ličinke, komaj nekoliko milimetrov dolge živalice, ki ne žrejo samo volno, kakor pogosto domnevamo, temveč tudi svilo, umetno svilo, bombaževino in drugo blago. Prav tako kakor obleke se namreč letijo tudi žimnice in blazinaste oprave.

Kdor hoče napraviti najdaljšo nepretrgano železniško vožnjo na svetu, mora potovati s prekasibirsko železnico iz Moskve v Vladivostok. Potovanje traja 8 dni in 21 ur.

(Dolje sledi)